

ják torkunkat; Reger szimfóniáiban a modern lélek görcsös hisztériában agonizál. Strauss Richárd Saloméjának hétfátyoltáncában egy kultúra csődje imbolyog, a Halál és megdicsőülésben a láz bíbor-rózsái virítanak.

Ebben a komor négyesben bágyadt fény a szellemi-aggastyán Brahms, aki a beethoveni örökzöld babérokot szövi be melankólikus tettnélküliségének ezüstös pókhálójával.

Brahms félrevonult a kor roppant problémái elől, Strauss Richárd azonban szoros értelemben érvényesíti a materialista XIX. század szellemét, mely szerint az érzékelhető valóságon kívül nincs más élet. Molnár Antal szerint Strauss művészete: „a minden metafizikától független materialista kultúra győzelmi ódája”. — Bruckner, Mahler és Reger azonban minden erejüket megfeszítik, hogy a tornyosuló problémákat egy kibontakozó új lelki formában oldják meg. A német lélek vallásos komolysága nyilatkozik minden művükben, de nagy etikai akarássuk nem kristályosodott a művészet tiszta formáivá az alkotás misztériumában. A tiszta formák fényét egy francia géniusz adta vissza Európának: Debussy. A lélek fehér misztériumát pedig a paraszti és gyermeki élet mélységein át tárja elénk Keleteurópa első nagy zeneköltője, az orosz Musszorgszkij.

Demény János.

UGO ZANNONI:

HAJNAL

A hajnal valami újat mindig mond neked,
ha fáradtan magába roskad is, vagy szűzi fénye
oly félénk és lágy, miként a frissen hullt pehely
s egészen hangtalan. Nyugalmad száll nyomán
a dolgaid közé, szemed se rezzen a világ baján,
kihamvad bánatod, s piros örömré válik:
együtt örül veled, s úgy dobban rá nyugodt szívedre,
mint hegy ha omlik s a völgyre rászakad.

Hajnal, dajkáló csöndes jó anyánk,
ki szétömölsz a házak horpadt ormain,
s fuvallatodra lombosodni kezd az álmunk,
elrejtjed benne életünk vigasztaló meséit —
szép vagy míg szét nem roppan ujjaid körül
az utak megfagyott sara, s el nem árulod nekünk,
hogy kibomló fényednek, ó, mennyi rejtett titka van.

Füsi József fordítása